

Amikor Isten Lelke leszáll

A ma olvasott rész az elmúlt héten elhangzottak folytatása. Jézus imádkozni tanítja tanítványait. Ennek részeként buzdítja őket a kitartó, zörgető, tolakodó imádságra. Majd egy csodálatos ígérettel bátorítja őket: „*Ha pedig ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?*” Mai ígénket ennek fényében kívánom magyarázni. Ha komolyan vesszük Jézus szavait, ha tolakodva imádkozunk Isten Lelkének megújító munkájáért a személyes, a családi, a gyülekezeti, a lakótelepi életünkben, sőt, az egész országra nézve, ő meglátogat bennünket az ő Szentlelkével. Mi történik akkor, amikor Isten Lelke leszáll Isten népére?

I. Megnyílik szívünk és a szánk

Jézus egy némaságot okozó gonosz lelket űz ki egy emberből. Ez az esemény lesz a forrása annak a vitának és jézusi tanításnak, amit olvastunk. De mielőtt tovább mennénk erre a tanításra, gondolkodjunk el azon, mi történik ezzel az emberrel.

Megnyílik a szája, és elkezd beszélni az, aki – ki tudja mióta – néma volt. A beszédre való képesség része embervoltunk megkülönböztetett dicsőségének. Az, aki nem tud beszélni, fájdalmas módon bezárul, emberi létének egy döntő területe korlátozódik. Jézus nyilvánvalóan a Szentlélek ereje által cselekszik, és egyértelműen szabadulás történik. Míg effelől semmi kétségünk nem lehet, és nem áll szándékomban elterelni a figyelmet arról, hogy ígénk azt adja elénk, hogy Jézus legyőzi (ma is) a gonosz erőit, amelyek megkötöznek bennünket, hadd mutassak rá ennek az eseménynek egy másik olvasatára.

Amikor a Szentlélek elérkezik hozzánk, mi, akik korábban némák voltunk, beszélni kezdünk, Istent magasztaljuk és dicsőítjük. Ezt az olvasatot Lukács evangélista is megengedi azzal, ahogyan szerkeszti a fenti részeket. A 10. fejezet végén Mária és Márta történetét olvashatjuk. Ennek üzenete a hozzánk beszélő Jézus figyelmes hallgatására hív. A következő rész azzal foglalkozik, hogyan beszéljünk mi az Úrhoz, hogyan imádkozunk. Mai ígénkben pedig egy némával találkozunk, aki nem tud beszélni. Mindennek fényében egyértelmű az üzenet: Isten szólni kíván hozzánk, és imádságra hív minket, de valami, vagy valaki megbénít bennünket. Mert mennyien vannak, akik nem beszélnek a Teremtő Istennel. Akár megkeseredett gyermekeiként, akár őt nem ismerő, nem kereső emberként nem beszélünk Istennel. Saját képére és hasonlatosságára teremtett, a vele és az egymással való közösségre formált, amely közösségnek egyik formája a beszéd, de mi némák vagyunk. S talán nem is szándékosan, nem elhatározásból vagy daczból, hanem egyszerűen erőtlenségből. Valami vagy valaki bezárja a szívünket, lelakatozza a szánkat. Hálát kellene adni neki - de nem teszed. Nyomorúságaidban ostromolni kellene őt kéresekkel, keresésekkel, kopogtatásokkal – de nem megy. Arra hívatnál el, hogy magasztaljad a nevét – de képtelen vagy. Tudod, hogy meg kellene vallanod őt mások előtt – de nem mozdul a nyelved. A teremtmény nem beszél a Teremtőjével. A gyermek nem beszél Atyjával. Nem a némaság démona ez, mint annak esetében, aki nem tudott beszélni, de nem hasonlóan a gonosz erőinek jelenlétét és hatalmát mutatja Isten népének ez a némasága?

Isten az, aki felszabadít arra, hogy beszéljünk vele, hogy kitörjünk a némaságból, a csendből, a bezártságtól. Jézus az, aki felszabadít arra, hogy Istent végre megszólítsd. Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvben újra és újra olvassuk, hogy kiárad Isten Szentlelke. Minden alkalommal beszéd követi a Léleknek ezt a munkáját. Pünkösdkör idegen nyelven hirdetik az Úr hatalmas dolgait, majd előáll Péter, és bizonyosságot tesz Krisztusról. A nagytanács tagjai azt parancsolják Péternek és Jánosnak, hogy hallgassanak el, de ők nem teszik. Amikor a jeruzsálemi

gyülekezet együtt imádkozik, és megtelnek mindnyájan Szentlélekkel, bátran hirdetik az Isten Igéjét (4.31). Amikor a Szentlélek leszáll azokra a nem zsidókra, akiknek Péter hirdeti Krisztust, nyelveken szólnak és magasztalják Istent (10.46). Amikor Pál Efézusban megkereszteli János tanítványait az Úr Jézus nevére, azokra is leszáll Isten Lelke és nyelveken szólnak és prófétálnak (19.6). Amikor a Szentlélek leszáll Isten népére, Isten népe bátran hirdeti Isten nagyságos dolgait és teljes szívvel magasztalja őt. Ha némák, erőtelenek, magunkba zártak vagyunk, egyedül Isten Lelke ébreszthet fel bennünket és szabadíthat ki némaságunk börtönéből. Jöjj, Szentlélek Isten!

II. Összeütközik Isten Országá és a Sátán hatalma

Ahol a Lélek kiárad, Isten Országá összeütközik a Sátán hatalmával. Jézus Krisztus megszabadít egy megkötözött embert, amiről – kritikusaiknak és vádlóinak adott válaszában - így szól: „*Ha viszont én Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, akkor bizony elérkezett hozzátok az Isten országa.*” Jézus üzenetének középpontjában Isten Országá, Isten uralma állt. Ennek elérését hirdette, és ennek jelenlétére mutattak gyógyításai, szabadításai, csodái. Benne Isten uralma áll helyre a földön, a mi világunkban, ahol a bűn kifordította és lerombolja az Isten szerinti rendet. Jézus halála és feltámadása, mint a bűn felett való győzelem, Isten uralmának a szívét jelenti. Jézus Krisztus személyét soha ne válasszuk el Isten Országának a valóságától! Hol van Isten uralma?

Ott, ahol Isten ujjá, azaz a Szentlélek (vö. 2Móz. 8.15, Mt. 12.28) által Jézus kiűzi a démoni erőket, győzelmet vesz a megkötözöttségek felett. És hogy véletlenül se felejtjük el, milyen valóságos összeütközésről, harcról van szó, Jézus egy történetet mond az erős fegyveresről. Állig felfegyverzett személy őrzi palotáját és annak kincseit, ereje és hatalma teljes biztonságában. Vagyonát, zsákmányát senki nem illetheti, csak ha valaki legyőzi őt. Ilyen azonban eddig még nem akadt. Egyszer csak megjelenik a színen egy még erősebb fegyveres, aki rátör, lefegyverzi, kifosztja és szétosztja zsákmányát. A küzdelem az erők küzdelme. Ahol Jézus Isten Lelke által kiűzi a gonosz lelket, ott az Isten országa összeütközésbe került a gonosz hatalmával. Jézus általa tud szabadítást szerezni a megkötözött embernek, hogy nagyobb erővel bír, mint az, aki rabságban tartja őt.

Hogyan viszonyuljunk mi ehhez? Sokak számára megfoghatatlan, inkább a mitológia, mint a valóság világába tartozik ez a fajta küzdelem. Pedig egyáltalán nem így van. Ha őszintén magunkba tekintünk, ki kell mondanunk, hogy milyen erőtelenek vagyunk, milyen erőtelenné lett keresztyénségünk. A nyugati keresztyénség egyik nagy problémája éppen erőtlensége. Vannak akadémiáink, van tudományunk, vannak templomaink – de nincs erőnk. Szenvedélybetegségek, szexuális megkötözöttségek, családi válságok, reményvesztett és agresszív fiatalok - mit teszünk? Tanácsaink vannak, életet megváltoztató erőnk nincs. Imádkozunk? Igen, de imádságainban inkább hártjuk a problémákat Istenre, semmint váránk és kérnénk az ő hatalmát, hogy hozzon változást. Hogyan lehetséges, hogy egy lakótelep életében nem jelentős tényező Isten népe? Foglalkozunk a lakótelepi fiatalokkal, szeretjük őket, programokat szervezünk, imádkozunk értük... de nincs erőnk, amely gyökeres változást hozna az életükben. Betegségekkel találjuk magunkat szemben, hűségesen támogatjuk testvéreinket – de hol van az erő? Nem arról beszélek, hogy mindennek a mi elképzeléseink szerint kellene alakulnia; betegeknek meggyógyulni, szenvedélybetegeknek a mi időzítésünk szerint megszabadulni, helyzeteknek általunk elképzelt módon megoldódni. De látnunk kell, hogy mindezekben, az Isten Országá szolgálatában a gonosz erővel állunk szemben. Minden megtérés, Istenhez fordulás nem más, mint az erős fegyveres legyőzése Jézus által, aki kiszabadít bennünket, akik rabságban voltunk. A legkülönbözőbb élethelyzetekben szintén a Sátán hatalmával találkozunk. Ha ez így van, nem elég kifinomultnak lennünk az evangélium hirdetésében; nem elég okos válaszokat és tanácsokat felsorakoztatnunk a világ nagy problémáira; nem elég, hogy legyünk igényesek kultúrálisan; nem csak azt kell hangsúlyoznunk, hogy mindennek ékesen és szép rendben történjenek, hanem azt kell kérdeznünk: hol van az Úr ereje? Mert, amint János apostol mondja, „*azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa.*” (1Jn.3.8) Pál pedig így ír: „... nem

beszédben áll az Istennek országa, hanem erőben.”(1Kor.4.20). Máshol meg ezt olvassuk Isten munkájáról: „*Lefegyverezte a fejedelemségeket és hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.*” (Kol.2.15) Mindezt halála és feltámadása által tette. Ha pedig ez a mi Urunk Jézus Krisztus szolgálata, a miénk sem lehet más. Egyedül Isten Lelke kenhet fel bennünket azzal az erővel, amely nélkül semmit sem tehetünk. Jöjj, Szentlélek Isten!

III. Többféle válasz születik

Ahol Isten Lelke kiárad, amint az Isten Országa összeütközésbe kerül a gonosz hatalmával, többféle válasz születik. A sokaság ugyan elcsodálkozik Isten erején, amint hallja, hogy megszólal a néma, de nem egyértelmű a Jézus iránti lelkesedés. Vannak, akik azt mondják, hogy „*Belzebubnak, az ördögök fejedelmének segítségével űzi ki az ördögöket.*” Jézus hatalmát kétségbe nem vonhatták, hiszen az mindenki előtt nyilvánvaló volt. De mivel nem akarták elfogadni őt, okoskodásba kezdtek. Nem az Isten, hanem az ördög ereje mutatkozik meg Jézusban, állítják. Azzal vádolják, hogy nem a Szentlélek, hanem a sötétség erőit használja Jézus. Mások pedig, elvben elfogadva ennek a lehetőségét, mennyei jelt követelnek tőle annak igazolására, hogy valóban isteni erővel cselekszik.

Jézus válaszában megmutatja nekik, hogy semmi alapjuk ezek állítására. A józan ész ellentmond nekik: „*Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és ház házra omlik. Ha a Sátán is meghasonlik önmagával, miképpen maradhat fenn az országa?*” De nemcsak a józan eszet dobják sutba, hanem saját magukkal is ellentmondásba keverednek: „*... ha én Belzebub segítségével űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kinek a segítségével űzik ki azokat?*” Voltak tudniillik olyanok, akik - közel sem olyan tekintéllyel, mint Jézus – gyakorolták az ördögűzést. Ellenük miért nem hozzák fel ugyanezt a kifogást?

Jézus tehát egyértelművé teszi számukra, hogy tarthatatlan az álláspontjuk. A Szentlélek nyilvánvaló munkáját vetik el, és ezzel annak lehetőségét is, hogy őket, akik szintén foglyok a Sátán börtönében, Jézus megszabadítsa. Jézus egyértelművé teszi számukra, hogy ebben a harcban, amit ő vív, nincs semleges álláspont: „*aki nincs velem, ellenem van, és aki ne gyűjt velem, tékozol.*” Biztos voltak olyanok a tömegben, akik egyetértettek azzal, hogy egy súlyosan démoni megszállott embert Krisztus megszabadít, talán elleneztek, amit Jézus vádlói tettek, de mindeközben úgy vélték, hogy nem kell egyértelműen és tevékenyen Jézus oldalára állniuk. Ezt a biztonságos és kényelmes kívülállást Jézus nem engedi meg nekünk.

Van, aki lelkesedik Jézus iránt. Egy asszony, aki mindvégig hallgatta Jézust, így kiáltott fel: „*Boldog az anyaméh, amely téged hordozott, és boldogok azok az emlők, amelyek tápláltak!*” Jézus nem utasítja el az asszony lelkesedő szavait, de felhívja figyelmét arra, ami minden lekesedésnél fontosabb: „*még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.*”

Amikor a Szentlélek leszáll Isten népére, amikor megújulást, ébredést hoz, nem mindenki fogadja ezt örömmel és nyíltsággal. Az egyháztörténet számtalan példáját hozza annak, hogy a megújulások szorgalmazóit elutasítják, kritizálják, súlyos vádakkal illetik azok, akiknek pozícióját fenyegeti Isten kibontakozó, új munkája, akik nem kívánnak bűnbánatban Isten felé fordulni. Természetesen gyakran voltak a kritikának jogos elemei, hiszen – eltérően Jézus szolgálatától – minden megújulás tökéletlen. Vannak, akikben több a lelkesedés, mint az igazi engedelmesség. Mindezekkel szembe kell néznünk akkor, amikor Isten Lelkéért könyörgünk, amikor megújulásra vágyunk. Vajon készek vagyunk-e megfizetni az árát annak, ha a Szentlélek valóban eljön, és felfordítja megszokott életünket? Vajon készek vagyunk-e a biztonságos kívülmaradásból belépni a Szentlélek sodrásába? Vajon készek vagyunk-e arra, hogy engedelmessédjünk Isten beszédének? És mindezek fényében, vajon készek vagyunk-e kitartóan együtt imádkozni: jöjj, Szentlélek Isten? Ámen!